

Автор: Софія Заліско,
PhD, засновниця ZALISKO DESIGN

ЛЬВІВ ЯК ЛАБОРАТОРІЯ МАЙБУТНЬОГО: ЩО ПОКАЗАВ ФОРУМ «СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ МІСТА: Я, ТИ, СУСПІЛЬСТВО»

20

20 ТРАВНЯ 2026 РОКУ У ЛЬВОВІ ВІДБУВСЯ ФОРУМ «СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ МІСТА: Я, ТИ, СУСПІЛЬСТВО», ОРГАНІЗОВАНИЙ МЕДІАХОЛДИНГОМ DMNTR. ЗАХІД ОБ'ЄДНАВ АРХІТЕКТОРІВ, ДЕВЕЛОПЕРІВ, ПРЕДСТАВНИКІВ ВЛАДИ, УРБАНІСТІВ ТА ЕКСПЕРТІВ З УСЬОЇ УКРАЇНИ ДЛЯ ОБГОВОРЕННЯ ВИКЛИКІВ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКИХ МІСТ У ВОЄННИЙ ТА ПІСЛЯВОЄННИЙ ПЕРІОДИ.

Для мене, як для PhD та автора дисертаційного дослідження «Мультикомпонентний інструментарій формування портфеля проєктів на засадах варіаційно-орієнтованого управління», особливий інтерес становили підходи до стратегічного управління розвитком міста. Сучасне місто – це система взаємопов'язаних проєктів, де кожне рішення має оцінюватися через довгострокову цінність для громади, економіки та якості життя.

Саме тому особливо цікавим був виступ головного архітектора Львова Антона Коломєйцева, який представив цілісний портфель міських проєктів: архітектурні конкурси, соціальне житло для ветеранів, реконструкцію транспортної інфраструктури, розвиток Північного Львова та нових громадських просторів. Особливу увагу приділили трансформації Львова у «місто турботи», що виконує важливу гуманітарну місію для всієї країни.

Перша панель була присвячена просторовому плануванню. Серед ключових тем – відсутність оновленої генеральної схеми розселення України, дефіцит вільних територій, необхідність комплексних планів розвитку та проблема хаотичної забудови приміських територій. Йшлося про перехід від ситуативних рішень до системного управління територіями.

Друга панель зосередилася на питаннях міської іден-

тичності, реставрації історичного середовища, освітлення, інклюзивності та туристичної інфраструктури. Значну увагу приділили архітектурним конкурсам як одному з найуспішніших інструментів розвитку Львова, що сприяє створенню якісної сучасної архітектури та довгострокової суспільної цінності.

Мої роздуми після форуму

Форум вкотре підтвердив головну тезу сучасної урбаністики: місто має бути людиноцентричним.

Містобудування не може оцінюватися лише квадратними метрами забудови чи обсягами інвестицій. Головним критерієм успішності повинна бути якість життя мешканців, особливо тих, кому найскладніше користуватися міським простором: батьків із дітьми візками, людей поважного віку, осіб з інвалідністю та військових, які проходять реабілітацію.

Саме тому безбар'єрність має стати базовим принципом планування міст. Комфортне середовище для найвразливіших автоматично робить місто зручнішим для всіх.

Окремо хочу звернути увагу на тему міського освітлення. Світло – це не лише утилітарна функція. Воно формує атмосферу, відчуття безпеки та впливає на сприйняття міської ідентичності. Освітлення має бути делікатним інструментом створення комфортних та естетичних громадських просторів.

Кілька років тому мені пощастило бути присутньою на лекції світових дизайнерів Миколи Кабауки та Роже Нарбоні, присвяченій концепції «Світовий майстер-план як стратегія розвитку міст». Згодом я усвідомила глибоку та стратегічність багатьох озвучених тоді ідей.

Особливо цікавим є досвід країн Північної Європи, де освітлення проєктується за принципом супроводу людини в просторі, а не максимального покриття території. Це дозволяє економити ресурси, уникати світлового забруднення та створювати комфортніше середовище.

Ще одна проблема історичних міст України – візуальний хаос. Стихийне заселення балконів, неузгоджене розміщення кондиціонерів, антен та комунікацій поступово руйнують архітектурну цілісність будівель. Подібна ситуація спостерігається і з міською рекламою, яка часто створює візуальний шум.

На мою думку, сучасне місто має формувати єдиний візуальний код через впорядковану систему реклами та навігації, якісне озеленення, створення зелених зон, комфортні вуличні меблі, продумане освітлення та гармонійне оздоблення громадських просторів.

Не менш важливою залишається проблема хаотичної забудови. Будь-який новий проєкт повинен розглядатися як частина єдиної міської системи, а не ізольований об'єкт.

Саме тут я бачу прямий зв'язок із принципами вартісно-орієнтованого управління. Рішення у містобудуванні повинні ґрунтуватися не лише через короткострокову економічну вигоду, а й через довгострокову цінність для міста, громади та інвесторів.

Гармонізація міського середовища сприяє підвищенню якості життя, зростанню привабливості територій, попиту на нерухомість та вартості об'єктів. Саме тому якісна урбаністика сьогодні є не витратою, а стратегічною інвестицією в майбутнє міста.